



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3397

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını dilerim.
16.08.2023

Eyrim Karakoç
Aydın Milletvekili

Ülkemizdeki zeytinyağı işlemeden kaynaklanan organik yan ürün atıkları her geçen gün artmaktadır. Zeytinyağı üretimi sırasında ezilen zeytinden sonra geriye kalan posasına pirina denir. Her yıl zeytinyağı üretim sezonunda büyük miktarda pirina organik atık olarak ortaya çıkmaktadır. Örneğin, 100.000 ton zeytinyağı üretilirken 250.000 ton pirina organik atık olarak ortaya çıkmaktadır.

Zeytinyağı üretiminde Geleneksel Yöntem, İki Fazlı Sistem ve Üç Fazlı Sistem olmak üzere toplam üç yöntem kullanılmaktadır. Üretim yöntemine göre de Pirina miktarlarının oranları değişebilmektedir. Örneğin 1 ton zeytin Geleneksel Yönteme göre işlem görürse ortalama 400 kilo Pirina, İki Fazlı Sisteme göre işlem görürse ortalama 900 kilo Pirina ve Üç Fazlı Sisteme göre işlem görürse ortalama 500 kilo Pirina ortaya çıkmaktadır.

Sanayi kazanlarında ve kat kalorifer kazanlarında yakıt olarak kullanılan kuru pirina ve pirina çekirdeği çok yüksek kalorili ve randımanlı yakıt türü olup aynı zamanda çevre dostudur. Kurutulduktan sonra 1 ton Pirina 3750 lira ile 4750 lira arasında satılabiliyor.

Bu Bağlamda;

1. 2018 yılından bugüne kadar geçen süre içinde ve her bir yıl ayrı ayrı belirtilerek ne kadar Pirina açığa çıkmıştır? Zeytinyağı fabrikalarının Pirinaları nasıl değerlendirdiği hakkında bakanlığınıza sunulmuş herhangi bir rapor var mıdır?
2. Hayvan yemi olarak da kullanılan ancak hangi bilimsel verilere göre tehlikeli atıklar sınıfına alındığı belli olmayan Pirinanın farikalardan ucuz fiyata alınarak yakıt haline getirileceği ve yüksek fiyatlarla piyasaya satılacağı yönündeki iddialar doğru mudur? Bu iddialar doğruysa hayvan yemi olarak bile kullanılmasında sakınca olmayan Pirina, bilerek veya birilerinin isteği üzerine yakacak olarak kullanılmasın diye mi tehlikeli atıklar sınıfına alınmıştır? Pirinanın tehlikeli atıklar statüsüne alınmasını iktidarınızdan kim ya da kimler talep etmiştir?
3. Zeytinyağı üretimi sırasında ve sonrasında açığa çıkan ve genellikle yakacak ve yem olarak kullanılan Pirinanın fabrika havuzlarından toplanmasını hangi şirketler yapmaktadır? Bu şirketler hangi usul, esas ve şartnamelere göre bu işleri ya da ihaleleri almışlardır? Ege Bölgesi'nde birçok Pirina fabrikasını satın alan Verde Yağ Besin Maden Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin fabrikaların atık havuzlarında bekleyen Pirinaları toplamak ve işlemek için bakanlığınız ya da iktidarınız ile yapmış olduğu herhangi bir çalışma ya da anlaşma var mıdır?
4. Üç fazlı üretim sisteminden iki fazlı üretim sistemine bir anda geçilmek istenmesi ve konuyla alakalı yasal düzenlemelerin yapılacak olmasının gerekçeleri nelerdir? 1 ton zeytinden üç fazlı sistemde ortalama 500 kilo Pirina, iki fazlı sistemde ortalama 900 kilo Pirinanın açığa çıkması ve açığa çıkan bu Pirinanın iktidara yakın şirketler ya da Pirina işleyen firmalar tarafından alınacağı yönündeki iddialar hakkında ne diyeceksiniz?